

Nupit kaakkoon

Lapsena ihmettelin tuota(kin) sanontaa. Kartanluku ja kompassi olivat tuttuja mutta ei millään mennyt jakeluun tuo otsikon kummajainen. Ainakaan selitys ei löytynyt merikortista. En löytänyt kaakon suunnalta mitään ihmeellistä.

Myöhemmin, kun musiikillinen vahvistinyhteys minulle selvisi, alkoi ilmiötä esiintyä kaveripiirissäni myös vesiliikenteessä. ”Mennään täysii” kaikui usein oletetulla lähtöviivalla vaikka mitään kilpailua ei edes oltu julistettu. Nupit kaakkoon kääntyi muotoon ”hanaa”.

UIVAssa venenäyttelyssä juttelin useiden venepoliisin ja meripelastajien edustajien kanssa veneilyn päättyneen kesän haasteista. Otsikko tuli elävästi mieleeni kun vastauksissa oli selkeästi korostettuna ylinopeus. Tuo lapsuuden viaton rällästely on monilla jäänyt päälle eikä nykyelämän kiire ainakaan helpota tilannetta. Selityksenä ylinopeudelle kuullaan usein huomaamattomuuteen ja tietämättömyyteen viittaavia kommentteja, jotka sinällään eivät ole kelvollisia.

On todettava, että systeemissä on kuitenkin yksi sisäänrakennettu ansa. Kun merenkulussa muutoin nopeudet käsitellään ja käsitetään solmuina niin nopeusrajoitukset ovatkin kilometrejä tunnissa. Joskus kippari ajattelee rajoituskyltin 10 tarkoittavan 10 solmua vaikka se itse asiassa onkin vain vähän yli 5 solmua (kn ja km/h suhde on 1,852). Lain mukaan tietämättömyys ei tässä käy selityksenä ja niinpä ”tikettejä” jaeltiin kuluneena kesänä erityisesti pääkaupunkiseudun vesillä. Tosin joillakin vesillä joskus vahingossa jopa niin, että alueella ei edes ollut nopeusrajoitusta ;-)

Varsinkin vanhemmissa veneissä loki näyttää usein mitä sattuu ja todellisen nopeuden arvioiminen on tuuripeliä. Näkit ja levä pohjassa sotkevat virtauksia ja putket ovat muutenkin tukossa. Ratkaisu lienee kännykän tai navigaattorin gps. Sehän kertoo aina nopeuden pohjan suhteen eli todellisen nopeuden siinä yksikössä minkä käyttäjä on valinnut. Kätevää. Älä kuitenkaan suorita plotteriavusteista karilleajoa. Se tapahtuu, jos määrität kovalla vauhdilla kääntymisesi plotterin ruudulta muistamatta, että se päivittyy sekunnin tai jopa useamman viiveellä todellisuuteen. Nopea plaanaava vene voi pahimmillaan olla 50m myöhässä käännöksessään tällä menetelmällä.

Yleisesti ottaen haastattelemanasi asiantuntijat olivat sitä mieltä, että veneilijöiden osaaminen on kuitenkin parantunut ja varusteetkin ovat melko hyvin kunnossa. Hienoa!

Seuraavassa kolumnissani puhutaan tutkasta ja siitä miten veneilijät luulevat oman veneensä näkyvän laivan tutkassa.

Luuletko sinä?

Harri Sane

